

VI. NÁVRH MONITORINGU A POPROJEKTOVEJ ANALÝZY

VI.1. NÁVRH MONITORINGU OD ZAČATIA VÝSTAVBY, V PRIEBEHU VÝSTAVBY, POČAS PREVÁDZKY A PO SKONČENÍ PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Z procesu posudzovania vplyvov činností na životné prostredie, ktorý je vymedzený zákonom č.24/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov vyplýva, že (§ 39, ods. 2):

„Ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, ktorá bola predmetom posudzovania vplyvov podľa tohto zákona, je povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy. Poprojektová analýza pozostáva najmä zo:

- a) systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti,
- b) kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v odseku 1 a v povolení navrhovanej činnosti,
- c) zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.“

Koncepcia takéhoto účelového monitoringu sleduje podchytenie antropogénnych zmien, spôsobených danou stavbou (činnosťou) - jej výstavbou a prevádzkou pre účely:

- porovnania s počiatočným stavom
- cieľa daného §39, ods.4 zákona - „Ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa tohto zákona sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení činnosti, je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení činnosti v súlade s požiadavkami uvedenými v odseku 1 a v povolení navrhovanej činnosti.“

Na základe týchto východísk by mal byť každý monitoring v prípade nutnosti jeho zostavenia a fungovania cielený na meranie, sledovanie a vyhodnocovanie, resp. riešenie nasledujúcich okruhov environmentálnych problémov a aktivít spojených s výstavbou a prevádzkou každého projektu:

- poukázanie na aktuálnosť vplyvov a výstupov, ktoré vzišli z predchádzajúceho posúdenia
- zaručenie správnej implementácie požiadaviek a podmienok schválenia projektu
- objasnenie tých vplyvov, ktorých predchádzajúce hodnotenie sa stretlo s rôznymi prekážkami
- manažment aktuálne vyskytujúcich sa vplyvov vo fáze výstavby a prevádzky a porovnanie (overenie) ich kvality a kvantity s predpokladanými hodnotami
- zvládnutie prípadných zmien, neurčitostí a neočakávaných udalostí pri výstavbe alebo prevádzke
- hodnotenie uplatnenia a kvality environmentálnych opatrení, dopĺňanie ich parametrov, v prípade potreby návrh dodatočných opatrení
- **zaručenie dostatočného environmentálneho vplyvu na realizovaný projekt aj po ukončení procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie**

Základným pravidlom každého monitoringu vykonávaného v súvislosti s procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie je jeho etapizácia vzhľadom k priebehu stavebných aktivít.

Takto je nutné zahájiť monitorovacie aktivity v predstihu, ešte pred samotnou výstavbou (**1. etapa**), s cieľom definovať pôvodný stav dotknutého územia (monitorovacích plôch) a vychádzať z neho pri porovnávaní so stavom pri pôsobení vplyvov. Monitorovanie musí kontinuálne pokračovať vo fáze výstavby (**2. etapa**), kde by sa mal sústrediť na hodnotenie stavebných zásahov, vplyvov a opatrení súvisiacich so samotnou výstavbou projektu. V poslednej fáze - počas prevádzky projektu (**3. etapa**) by sa mali hodnotiť prevádzkové vplyvy a kvalita zapracovaných opatrení, s cieľom kvalitného následného environmentálneho managementu dotknutého územia.

Ďalšími charakteristickými znakmi takéhoto účelového monitoringu, najmä pri sledovaní živej zložky prírody - bioty, sú:

- reprezentatívnosť výberu monitorovacích prvkov (sledované by mali byť druhy pôvodné, pre oblasť charakteristické, vhodne vybrané bioindikátory, chránené, ohrozené a pod.)
- syntopnosť (akceptovanie spoločných monitorovacích plôch pre rôzne sledované skupiny bioty)
- synchrónnosť (akceptácia ročných cyklov sledovanej bioty)
- minimalizácia zberu údajov (minimálny počet sledovaní v roku, postačujúcich na kvalitné vyhodnotenie)
- dlhodobosť (realizácia monitorovacích prác pred, počas a po výstavbe, až do ustálenia pôvodnej, novej, resp. riadenej ekologickej kvality)
- kvantifikovateľnosť (nutnosť získavania najmä kvantitatívnych údajov)
- šandardizácia metód zberu, vyhodnocovania a interpretácie údajov

Vzhľadom na celkový charakter prevádzky navrhovanej činnosti (35 km dlhá líniová stavba), ekologickú významnosť dotknutého územia, ako aj vzhľadom na skúsenosti z výstavby u obdobných existujúcich stavieb možno konštatovať, že v súvislosti s výstavbou a prevádzkou inovovaného vedenia V404 v úseku Varín - št. hranica SR/ČR je **potrebné zostaviť a vykonávať špeciálny pravidelný dlhodobý monitoring vybraných zložiek životného prostredia**, a to na základe nasledujúceho ideového návrhu:

- Na základe reálneho stavu lesnej a nelesnej vegetácie, identifikovaných vplyvov, ich predpokladanej miery pôsobenia a významnosti ako aj navrhnutých zmiernujúcich opatrení v rámci navrhnutého trasovania inovovaného vedenia vo **VARIANTE 1** navrhujeme monitorovanie týchto zložiek životného prostredia: **biota - nelesná vegetácia a biota - ornitofauna**.
- Ako lokality pre sledovanie nelesnej vegetácie sa predbežne navrhujú areály významných lúčnych biotopov lokalizovaných v bezprostrednej blízkosti koridoru ochranného pásma, ktoré boli identifikované v správe o hodnotení
- Ako monitorovacie lokality pre sledovanie ornitofauny sa predbežne navrhujú:
 - o križovanie Kysuce - sledovanie migrácie, príp. konfliktov vtáctva s vedením
 - o stožiare s umelými hniezdami - sledovanie úspešnosti hniezdenia
- Monitorovacie aktivity musia byť zahájené minimálne jeden rok pred plánovaným začatím stavebných prác s cieľom zdokumentovania súčasného stavu monitorovacích lokalít ako porovnávacích báz
- Počas obdobia výstavby bude monitorovanie sústredené hlavne na kontrolu dodržiavania environmentálnych opatrení navrhnutých pre fázu výstavby a ich správnu implementáciu (väčšina environmentálnych opatrení), príp. na zvládnutie nepredvídateľných nových skutočností prostredníctvom operatívnych opatrení. **Tento cieľ bude napĺňaný najmä prostredníctvom environmentálneho dozoru stavby** (pozri časť VI.2.).

- Po ukončení výstavby - v tretej fáze monitoringu (počas prevádzky) budú monitorovacie aktivity zamerané na:
 - o vyhodnotenie skutočných vplyvov výstavby v porovnaní s predpokladanými
 - o vyhodnotenie úspešnosti realizovaných environmentálnych opatrení
 - o príp. doplnenie alebo návrhy nových opatrení
- Monitoring vo fáze prevádzky by mal prebiehať až do nastolenia novej, definitívnej alebo želanej kvality na monitorovacej lokalite, príp. u definitívne potvrdeného trendu vývoja.
- Priebeh a výsledky monitorovacích aktivít budú zaznamenávané v dokumentácii, ktorá bude pozostávať z:
 - o Vykonávacieho projektu monitoringu
 - o Environmentálnej modifikácie pozdĺžneho profilu vedenia
 - o Čiastkových záverečných správ pre jednotlivé roky
 - o príp. Záverečnej správy

Z hľadiska väzby na povoľujúci proces, v prípade použitia štandardného postupu pri navrhovanej činnosti - inovácii vedenia V404, tzn. cez jednotlivé kroky kompletného povoľujúceho procesu podľa stavebného zákona, by mala byť funkčnosť monitoringu podmienkou vydania rozhodnutí v jednotlivých krokoch povoľovacieho procesu (v prípade iného postupu podľa stavebného zákona sa formát monitoringu primerane prispôsobí), a to nasledujúcim spôsobom:

1. Podmienkou vydania územného rozhodnutia bude vypracovaná dokumentácia „Vykonávací projekt monitoringu“, ktorá:
 - bude koncipovaná na základe výsledkov a podmienok posudzovacieho procesu, najmä záverečného stanoviska vydaného MŽP SR
 - špecifikuje environmentálne problémy, ktoré majú byť sledované, monitorovaciu sieť, parametre, lokality, frekvenciu monitorovania a informačné využitie údajov
 - stanoví metodiku a organizáciu prác
 - stanoví spôsob evidencie a uchovávanía dát najmä pre potrebu ich počítačového spracovania
 - navrhne spôsob spracovania pozorovaní, ako aj intervaly a rozsah vyhodnocovania vzhľadom na
 - kontrolu plnenia podmienok stanovených posudzovacím a povoľovacím konaním
 - prvky chránené legislatívnymi opatreniami
 - referenčný a prognózovaný stav
 - navrhne spôsob realizácie „opatrení na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v Správe o hodnotení, v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov“ v rámci tzv. ex post informácií
2. Dokumentácia pre územné rozhodnutie musí obsahovať pozdĺžny profil vedenia (grafická projektová dokumentácia), v ktorom budú zohľadnené envirokritériá, a to najmä:
 - pre umiestnenie jednotlivých stožiarových miest
 - pre určenie rozpätí so zviditeľňovačmi proti možným kolíziám s vtáctvom
 - pre určenie úsekov s minimalizáciou výrubov
3. Podmienkou vydania stavebného povolenia bude vypracovaná dokumentácia "Vykonávací projekt environmentálneho dozoru" (pozri nasledujúcu kapitolu).
4. Podmienkou vydania kolaudačného rozhodnutia bude vypracovaná dokumentácia "Záverečná správa z environmentálneho dozoru" (pozri nasledujúcu kapitolu), ktorá vyhodnotí celé obdobie výstavby, ako aj prebiehajúci fungujúci proces monitoringu.

VI.2. NÁVRH KONTROLY DODRŽIAVANIA STANOVENÝCH PODMIENOK

Väčšina navrhnutých environmentálnych opatrení sa viaže na obdobie prípravy a výstavby navrhovanej činnosti, čo vyplýva z jej povahy.

Navrhované opatrenia z časti C.IV. správy o hodnotení by sa mali stať logickou súčasťou záverečného stanoviska MŽP SR a následného povoľovacieho procesu - mali by sa v nezmenenom rozsahu premietnuť do podmienok vydaných rozhodnutí podľa stavebného zákona.

Skutočná realizácia a funkčnosť navrhnutých environmentálnych opatrení by mala byť overená povoľujúcim orgánom najneskôr pred sprevádzkovaním inovovaného vedenia a mala by byť podmienkou sprevádzkovania.

Väčšina navrhnutých environmentálnych opatrení sa viaže na obdobie výstavby navrhovanej činnosti, čo vyplýva z jej povahy. Ich kontrola bude uplatňovaná **prostredníctvom navrhovaného environmentálneho dozoru stavby**, ktorý bude predstavovať jeden z prostriedkov monitoringu počas obdobia výstavby navrhovanej činnosti. Realizácia environmentálneho dozoru je vzhľadom k stavebným špecifikám navrhovanej činnosti, dĺžke líniovej stavby, trasovaniu vedenia cez alebo blízko maloplošných areálov významných nelesných biotopov nutnosťou.

Hlavným zmyslom a cieľom environmentálneho dozoru budú nasledujúce aktivity:

- oboznámenie budúceho hlavného dodávateľa stavby a rovnako všetkých jeho subdodávateľov o environmentálnych špecifikách výstavby, navrhnutých opatreniach a konkrétnych podmienkach výstavby v jednotlivých lokalitách tak, aby boli pre všetkých zrozumiteľné a následne implementované
- priamy dozor pri prácach v teréne zameraný na kontrolu dodržiavania environmentálnych opatrení a usmernenie dodávateľa stavby priamo v teréne
- aktívna a rovnocenná účasť na pravidelných kontrolných dňoch stavby s vyhodnocovaním vykonaných prác z hľadiska dodržiavania environmentálnych opatrení a návrhmi na odstránenie príp. nedostatkov
- zachovanie environmentálneho vplyvu na projekt
- súčinnosť s procesom monitoringu - výsledky z environmentálneho dozoru budú premietnuté do príslušných čiastkových záverečných správ z monitoringu počas obdobia výstavby, ako aj do samostatnej dokumentácie environmentálneho dozoru.

Takýmto aktívnym vplyvom na stavebné aktivity by celý proces realizácie inovácie vedenia V404 predstavoval v našich podmienkach stále málo zaužívaný jav. Zo skúseností z obdobných projektov realizovaných navrhovateľom v minulosti (napr. Súbor stavieb vedenia 2x400 kV Varín - Sučany, Vedenie 2x400 kV Spínacia stanica Košice - Lemešany, Vedenie 2x400 kV pre TR Voľa, 2x vedenie 400 kV pre TR Medzibrod, Vedenie 2x400 kV Gabčíkovo - Veľký Ďur, alebo v súčasnosti (napr. Vedenie 2x400 kV Križovany - Bystričany, Vedenie 2x400 kV H. Ždaňa - lokalita Oslany, Vedenie 2x400 kV lokalita Veľký Meder - št. hranica SR/Maďarsko, Vedenie 2x400 kV Rimavská Sobota - št. hranica SR/Maďarsko) vyplýva, že takto nastavený spôsob výstavby je realizovateľný a funkčný.

VII. METÓDY POUŽITÉ V PROCESSE HODNOTENIA VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V ÚZEMÍ, KDE SA MÁ NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ REALIZOVAŤ

VII.1. POUŽITÉ METÓDY

V procese hodnotenia vplyvov boli použité metódy systémovej analýzy, na základe ktorej boli vytipované hlavné vplyvy danej činnosti na životné prostredie. Metodika predikcie sa opierala o analytické zhodnotenie súčasného stavu životného prostredia, s cieľom čo najúčinnejšie vyhodnotiť predpokladané vplyvy. Predikcia bola vykonaná na základe vývojových trendov, extrapolácie údajov a očakávaní ďalšieho vývoja, no najmä charakteru navrhovanej činnosti, ktorá produkuje väčšinu vplyvov vo fáze výstavby.

Pri hodnotení významnosti jednotlivých vplyvov sa vychádzalo zo vzájomného porovnania miery významnosti jednotlivých identifikovaných vplyvov. Na základe vzájomného porovnania bola určená postupnosť významnosti vplyvov (päťstupňová škála), ktorá bola konfrontovaná so všeobecne známymi výstupmi pre daný typ navrhovanej činnosti. Významnou skutočnosťou vstupujúcou do daného kroku hodnotenia boli bohaté skúsenosti spracovateľa environmentálnej dokumentácie s obdobných projektov uskutočnených v minulosti alebo prebiehajúcich v súčasnosti (napr. Vedenie 2x400 kV Varín – Sučany, Vedenie 2x400 kV Lemešany – Krosno, Vedenie 2x400 kV Lemešany – Moldava, Vedenie 2x400 kV pre TR Medzibrod, Vedenie 2x400 kV pre TR Voľa, Vedenie 2x400 kV lokalita Bystričany – Križovany, Vedenie 2x400 kV lokalita Bystričany – Horná Ždaňa, Vedenie 2x400 kV Gabčíkovo – Veľký Ďur, Vedenie 2x400 kV lokalita Veľký Meder – št. hranica SR/MR (k.ú. Trávnik), Vedenie 2x400 kV Rimavská Sobota – št. hranica SR/MR (k.ú. Abovce)), a to nie len z ich posudzovacieho procesu, ale najmä z poznatkov nadobudnutých z ich projektovej prípravy v rámci jednotlivých krokov povoľujúceho procesu (územné a stavebné konanie) ako aj zo skutočnej realizácie ich výstavby.

Výber optimálneho variantu vychádzal z predchádzajúceho vyhodnotenia významnosti jednotlivých vplyvov. Na základe rozsahu hodnotenia MŽP bol porovnávaný nulový variant, variant predložený v zámere a nový variant v zmysle ÚPN VÚC ŽK a ÚPN Čadca v platnom znení. Všetky vplyvy boli rozdelené do skupín vplyvov, s priradením významnosti pre jednotlivé vplyvy a sumárne aj skupiny vplyvov (1. stupeň vyhodnotenia). Následne (2. stupeň vyhodnotenia) bolo na základe preferencie jednotlivých skupín vplyvov priradené jednotlivým skupinám vplyvov váhovanie (koeficient násobenia významnosti), ktorého výsledkom bolo modifikovanie prvostupňového vyhodnotenia v zmysle získania objektívnejšieho pohľadu na porovnanie jednotlivých variantov (pozri časť C.V.).

VII.2. SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV

Ako zdroj východiskových podkladov pre analýzu vstupov a výstupov navrhovanej činnosti „Inovácia vedenia V404 Varín - št. hranica SR/ČR“ boli použité:

- podkladové materiály navrhovateľa
- konzultácie s navrhovateľom
- konzultácie s projektovou organizáciou

O území dotknutom navrhovanou činnosťou - inováciou vedenia V404 v úseku Varín - št. hranica SR/ČR existuje značné množstvo literárnych a mapových podkladov. Celkovo sa pri získavaní údajov o súčasnom stave životného prostredia vychádzalo z:

- excerpce odbornej literatúry a archívnych materiálov
- platnej environmentálnej legislatívy
- mapových podkladov
- podkladov dostupných na internete
- dokumentácií existujúcich alebo pripravovaných dôležitých stavieb v dotknutom území
- vyjadrení dotknutých orgánov a organizácií k príprave činnosti
- vyjadrení orgánov štátnej správy, samosprávy a odborných organizácií k zámeru v rámci posudzovacieho procesu
- vyjadrení dotknutých obcí ako aj rokovaní s týmito obcami
- podkladov SHMÚ
- podkladov GÚDŠ
- podkladov GKÚ
- podkladov AÚ SAV Nitra
- podkladov Štatistického úradu SR

S ohľadom na charakter navrhovanej činnosti, ktorá produkuje vplyvy prevažne vo fáze výstavby, vzhľadom k variantnosti a značnému územnému rozsahu budúcej stavby bolo nosnou činnosťou environmentálneho hodnotenia v štádiu správy o hodnotení uskutočnenie opakovaných terénnych prieskumov počas vegetačného obdobia roku 2019, ako aj konzultácií so zameraním na:

- optimalizáciu návrhu alternatívneho trasovania inovovaného vedenia v lokalitách Snežnica, MČ Dúbie, Zákopčie - U Kordišov a Čadca - U Siheľníka,
- verifikáciu literárnych a mapových podkladov, resp. bližšiu podrobnejšiu charakteristiku hodnotnejších biotopov nachádzajúcich sa v navrhovanej trase inovovaného vedenia,
- hodnotenie konkrétneho ovplyvnenia významných lokalít (OP VZ, významných biotopov),
- hodnotenia rozsahu nových zásahov do lesných porastov v rámci lesných pozemkov,
- hodnotenia rozsahu nových zásahov do nelesnej drevinnej vegetácie,
- podrobný prieskum bezprostredného priestoru koridoru navrhovaného vedenia za účelom vytypovania najvýznamnejších úsekov z hľadiska ekologickej kvality, príp. nálezov a zaznamenania nových ekologicky alebo inak významných lokalít,
- získanie informácií o možnostiach prístupu do koridoru navrhovaného vedenia, resp. vytypovanie optimálnych prístupových ciest do ochranného pásma inovovaného vedenia
- získanie praktického pohľadu na možnosti realizácie environmentálnych opatrení, príp. návrh lokálnych špecifických opatrení,
- predbežné vyhodnotenie lokálnych špecifik z hľadiska umiestnenia stožiarových miest,
- podrobnejšie hodnotenie rizika vzniku erózných procesov v súvislosti s výstavbou.

Výsledky boli v plnom rozsahu premietnuté do správy o hodnotení.

VII.3. POUŽITÉ LEGISLATÍVNE NORMY

Nariadenie vlády č.354/2006 Z.z., v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Nariadenie vlády SR č.396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z., v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Nariadenie vlády SR č.461/2011 Z.z., ktorým sa vyhlasujú zmeny a doplnky záväznej časti Koncepce územného rozvoja Slovenska 2001.

Nariadenie vlády SR č.174/2017 Z.z., ktorým sa stanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

Opatrenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 7. decembra 2017 č.1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č.3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 396/1990 Zb. o uzavretí Dohovoru o mokradiach majúcich medzinárodný význam najmä ako biotopy vodného vtáctva (Ramsarský dohovor).

Vykonávacie rozhodnutie Komisie zo 7. novembra 2013, ktorým sa prijíma piaty aktualizovaný zoznam lokalít s európskym významom v panónskom biogeografickom regióne oznámené pod číslom C(2013) 7348, (2013/735/EÚ)

Vyhláška MP SR č.508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 Zákona č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Vyhláška MŽP SR č.29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Vyhláška MŽP SR č.211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Vyhláška MŽP SR č.24/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva Zákon NR SR č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vyhláška MZ SR č.534/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu v životnom prostredí

Vyhláška MŽP SR č.549/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií.

Vyhláška MŽP SR č.410/2012 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Vyhláška MŽP SR č.365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov.

Vyhláška MŽ SR č.418/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov, o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona.

Výnos MŽP SR č.3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Zákon č.17/1992 Zb. o životnom prostredí

Zákon č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Zákon č.543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov o ochrane prírody a krajiny.
Zákon č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č.220/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.
Zákon č.364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov (vodný zákon).
Zákon č.326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov.
Zákon č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.
Zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.
Zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č.137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.
Zákon č.138/2010 o lesnom reprodukčnom materiáli.
Zákon č.251/2012 Z.z. o energetike.
Zákon č.79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.
STN 44 3705 - Hodnotenie citlivosti hornín a zraniteľnosť horninového prostredia
STN EN 1998-1 (73 0036) Eurokód 8 - Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť
STN EN 50 341 - 1

VII.4. POUŽITÁ LITERATÚRA

- Baláž, D., Marhold, K., Urban, P. (eds.), 2001: Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody, 20
- Baláž, P., 2004: Nerastné suroviny Slovenskej republiky.
- Čurlík, J., Šefčík, P., 1999: Geochemický atlas Slovenskej republiky časť V: Pôdy. Ministerstvo životného prostredia SR, Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Bratislava.
- Danko, Š., Darolová, A., Krištín, A., 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku, VEDA, Vydavateľstvo SAV, Bratislava
- Griffith, A., 1994: Environmental Management in Construction, The MacMillan Press, London (UK), 230 s.
- Jarolímek, I., Zaliberová, M., Mucina, L., Mochnacký, S., 1997: Rastlinné spoločenstvá Slovenska 2 - synantropná vegetácia, Veda, Bratislava, 420 s.
- Hanzel, V., 2003. Hydrogeológia regiónu Kysúc. Štátny geologický ústav D. Štúra, Bratislava.
- Hraško, J., a kol., 1993: Pôdna mapa Slovenska.
- Húsenicová, J. a kol., 1991: Generel Nadregionálneho územného systému ekologickej stability. 1. koncept. URBION. Bratislava. 80 s.
- Kočický, D., Ivanič, B., 2011. Geomorfologické členenie Slovenska (podľa Mazúra, E., Lukniša, M., 1986: Regionálne geomorfologické členenie). Mapový server ŠGÚDŠ Bratislava.
- Kolektív, 1991: Klimatické pomery na Slovensku, Zborník prác SHMÚ č.33, Alfa, Bratislava.

- Korec, P., a kol., 1997: Kraje a okresy Slovenska - Nové administratívne členenie, Q111 Bratislava, 393 s.
- Kozová, M., Drdoš, J., Pavličková, K., Úradníček, Š., Husková, V. a kol., 1995: Posudzovanie vplyvov na životné prostredie EIA - II. diel, Komentár ku krokom posudzovania vplyvov činností s príkladmi odporúčaných postupov a metód, Edícia Komentované zákony v životnom prostredí, ŠEVT, Bratislava.
- Kullman, E., Malík, P., Patschová, A., Bodiš, D., 2005: Vymedzenie útvarov podzemných vôd na Slovensku v zmysle rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES.
- Marhold, K., Hindák, F. (eds.), 1998: Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska, Veda, Bratislava, 687 s.
- Matula, M., Hrašna, M., Ondrášik, R., 1989: Atlas inžinierskogeologických máp SSR v mierke 1:200000.
- Matys, M., 2008: Čiastkový monitorovací systém - geologické faktory životného prostredia SR, PriF UK, Bratislava.
- Miklós, L. et al., 2002. Atlas krajiny SR. MŽP Bratislava.
- Mocik, M., 2001: Význam monitoringu v environmentálnej praxi a jeho úloha v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, rigorózna práca, PriF UK, Bratislava, 111 s.
- Mociková, I., a kol., 1995: Metodická príručka pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie, časť Posudzovanie vplyvov líniových stavieb na životné prostredie, MŽP SR, Bratislava.
- MŽP SR, 2014: Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.
- MŽP SR, 2017: Správa o stave životného prostredia SR za rok 2016.
- NDS, 2017: Zmena diaľnice D3 Žilina (Brodno) - Kysucké Nové Mesto, Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie, Epis, Bratislava, 151 s.
- OÚ Žilina - odbor starostlivosti o ŽP, 2017: Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2016 - 2020, Žilina, 119 s.
- OÚ Žilina - odbor starostlivosti o ŽP, 2018: Informácie o kvalite ovzdušia a o podiele jednotlivých zdrojov znečisťovania ovzdušia na jeho znečisťovaní v Žilinskom kraji za rok 2017, Žilina, 25 s.
- Portier, C.J., Wolfe, M.S. (ed.), 1998: Assessment of Health Effects from Exposure to Power-Line Frequency Electric and Magnetic Fields, NIEHS Working Group, National Institute of Environmental Health Sciences, US, National Institutes of Health, 508 s.
- Rapant, S., Vrana, K., Bodiš, D., 1996: Geochemický atlas SR - Podzemné vody, GS SR, MŽP SR.
- Ružičková, H., Halada, L., Jedlička, L., Kalivodová, E., 1999: Biotopy Slovenska - Príručka k mapovaniu a katalóg biotopov, Simul Bratislava.
- Rybanič, R., Šutiaková, T., Benko, Š., (eds.), 2004: Významné vtáacie územia na Slovensku. Územia z pohľadu Európskej únie. Spoločnosť pre ochranu vtáctva na Slovensku, Bratislava.
- SAŽP, MŽP SR, 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky, Esprit, Banská Štiavnica.
- SEPS, 2012: Vedenie 2x400 kV lokalita Bystričany - Križovany, Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie, Pedohyg, Bratislava, 289 s.
- SEPS, 2012: Vedenie 2x400 kV lokalita Bystričany - Horná Ždaňa, Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie, Pedohyg, Bratislava, 333 s.

- SEPS, 2015: Vedenie 2x400 kV lokalita Veľký Meder - št. hranica SR/MR (k.ú. Trávník), Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie, Pedohyg, Bratislava, 279 s.
- SEPS, 2015: Vedenie 2x400 kV Rimavská Sobota - št. hranica SR/MR (k.ú. Abovce), Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie, Pedohyg, Bratislava, 245 s.
- SEPS, 2018: Desaťročný plán rozvoja prenosovej sústavy na roky 2019 - 2028, Bratislava, 45 s.
- SEPS, 2019: Desaťročný plán rozvoja prenosovej sústavy na roky 2020 - 2029, Bratislava, 41 s.
- Smith, D., 1993: Business and the Environment: Implications of the New Environmentalism, Paul Chapman Publishing, London (UK), 194 s.
- Stanová, V., Valachovič, M., 2002: Katalóg biotopov Slovenska, DAPHNE, Bratislava, 225 s.
- Šťastný, P. et al., 2015. Klimatický atlas Slovenska. Slovenský hydrometeorologický ústav Bratislava.
- ŠÚ SR, 2011: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 - Základné údaje Domy a byty, Bratislava
- Treweek, J., 1999: Ecological Impact Assessment, Blackwell Science, Oxford (UK), 351 s.
- Viceníková, A., Polák, P. (eds.), 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku, ŠOP SR, Banská Bystrica
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Encyklopedický ústav SAV, vyd. VEDA, Bratislava, 1978.
- Zuzulová V., Šiška B., Vavrovič J., 2014: Hodnotenie sucha na Slovensku podľa Palmerovho indexu závažnosti sucha (PDSI) v podmienkach meniacej sa klímy, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.
- Žilinský samosprávny kraj, 2011: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 - 2020, Žilina, 340 s.
- Žilinský samosprávny kraj, 1998 - 2018: Územný plán Veľkého územného celku Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov č.1 - 5, Žilina.

Použité webové stránky:

www.sepsas.sk, www.sopsr.sk, www.biomonitoring.sk, www.enviroportal.sk,
www.podnemapy.sk, www.geology.sk, www.geo.enviroportal.sk/atlassr,
www.envirozataze.enviroportal.sk, www.air.sk, www.shmu.sk, www.sazp.sk,
www.slovak.statistics.sk, www.viaregions.sk, www.ssc.sk, www.pamiatky.sk,
www.portal.gov.sk, www.e-obce.sk, www.uzemneplany.sk, www.google.sk/maps,
www.mapy.cz, www.e-kysuce.sk, www.varin.sk, www.gbelany.eu, www.nededza.eu,
www.kotrcinalucka.sk, www.zilina.sk, www.zastranie.sk, www.obec-sneznica.sk,
www.kysuckenovemesto.sk, www.neslusa.sk, www.ochodnica.sk, www.zakopcie.sk,
www.rakova.sk, www.mestocadca.sk, www.svrcinovec.sk, www.mestokrasno.sk,
www.dunajov.sk, www.regiozilina.sk, www.zask.sk, www.beiss.sk, www.cdb.sk

VIII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKOCH, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

O území dotknutom navrhovanou činnosťou existuje značné množstvo podkladov, ktoré boli zapracované do správy o hodnotení a ktorej rozsah a obsah je pre posudzovací proces dostatočný, a to aj vzhľadom k špecifikám vstupov, výstupov a vplyvov tak špecifickej navrhovanej činnosti, ako je nadzemné vedenie elektrickej energie.

Niektoré parametre navrhovanej činnosti (napr. lokalizácia stožiarových miest, situovanie podzemnej líniovej infraštruktúry) budú doplnené v ďalšom štádiu prípravy stavby - v rámci tvorby projektovej dokumentácie pre povoľovanie činnosti. Ide o také údaje, ktoré významne neovplyvnia environmentálne parametre prevádzky a výskyt prípadných problémov je možné zvládnuť v následnom povoľovaní prevádzky.

Všetky technické parametre a priestorové nároky navrhovanej činnosti - inovácie vedenia V404 boli s maximálnou zodpovednosťou premietnuté do jej vstupov a výstupov.

Po komplexnom vyhodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie konštatujeme, že nie sú známe zásadné problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie. Identifikované boli všetky potenciálne aj reálne vplyvy danej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia.

Ako neurčitosť sa javí vplyv elektromagnetického žiarenia na ekológiu a etológiu jednotlivých druhov fauny ako aj na zdravotný stav rastlínstva, ktorého rozsah je stále predmetom mnohých výskumných štúdií.

Na tomto mieste považujeme za nutné zdôrazniť, že po ukončení procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie - vydaním záverečného stanoviska MŽP SR bude environmentálny vplyv na daný projekt zachovaný, a to prostredníctvom realizácie tzv. následného procesu pozostávajúceho z dlhodobého účelového monitoringu, vrátane environmentálneho dozoru, ktorého hlavným cieľom bude záruka realizácie navrhnutých environmentálnych opatrení a kontrola ich správnej implementácie ako aj hodnotenie ich funkčnosti.

V rámci realizácie monitoringu vo fáze pred výstavbou bude kolektív environmentalistov v koordinácii so ŠOP SR (Správa CHKO Kysuce) aktívne spolupracovať s projektovou ako aj inžinierskou organizáciou pri tvorbe projektovej dokumentácie (pozdĺžny profil inovovaného vedenia - rozmiestnenie stožiarov, projekty odlesnenia, prístupových ciest, osadenia umelých hniezd a zviditeľňovačov, harmonogram výstavby a pod.) tak, aby v príprave stavby boli zakomponované všetky environmentálne opatrenia a kritériá.

IX. PRÍLOHY K SPRÁVE O HODNOTENÍ

- ❖ Príloha č.1 - Mapa dotknutého územia (M 1:50 000)
- ❖ Príloha č.2 - Mapa vplyvov - ortofotomapa (M 1:25 000)
- ❖ Príloha č.3 - Fotodokumentácia
 - 3.1 **VARIANT 1**, **VARIANT 2** - spoločný úsek v koridore V404 (Varín - Ochodnica)
 - 3.2 **VARIANT 1** - koridor V404 (Ochodnica - št. hranica SR/ČR)
 - 3.3 **VARIANT 2** - nový koridor (Ochodnica - št. hranica SR/ČR)
- ❖ Príloha č.4 - Návrh alternatívneho trasovania inovovaného vedenia V404
 - 4.1 Lokálna obchádzka zastavaného územia Snežnice (**VARIANT 1**, **VARIANT 2**)
 - 4.2 Lokalita Čadca - U Siheľníka (**VARIANT 1**)
- ❖ Príloha č.5 - Vyhodnotenie špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia